

Spørgsmaal. Men nei, det er tilstrækkeligt, at de 5 Medlemmer i Kommissionen have udtalt sig; det er den Basis, hvorfra der opereres; saa kaster man Ansvarer over paa Regjeringen, for at den ikke vil gaa ind paa en tilfredsstillende Løsning, og „gaar over til Dagsordenen“. — Det er altsaa de 7 Dagsordener, der succesfulde ere vedtagne. Disse Dagsordener have dog været Frugten af længere Tids Forhandlinger, og om end selve Dagsordenerne ere komne frem noget uregelmæssigt, nogle trykte i Forveien, andre opfundne og opskrevne under Møderne, atter andre lavede efter en Gang for alle tilveiebragt Skabelon, saa er Sammenhængen den, at vi have havt med selve Sagerne at gjøre saa længe, at man nogenlunde let kunde gjøre sig en Forestilling om, hvad disse Dagsordener betød eller ikke. Nu komme vi her til en Adresse. Denne Adresse reiser paa en Gang hele det store politiske Spørgsmaal, og den reiser det med det allerførteste Bærjel; den fødes til Verden om Fredagen, dens Vandringsbane afgjøres om Lørdagen, den sættes til Diskussion og Vedtagelse om Mandagen, og den eneften Behandling, som saaledes bliver denne Adresse til Del, afgjør med eet Slag hele vort Fædrelands politiske Stilling. Andre Sager, s. Ex. Love om Snefastning eller om Pligtforsler, gennemgaa tre Behandlinger i hvert Løb, sendes til Udvalg paa mange Medlemmer og ere Gjenstand for en Uendelighed af Forhandlinger frem og tilbage, men denne Adresse, som behandler det største politiske Spørgsmaal, som overhovedet kan tænkes reist, fødes om Fredagen og skal være færdig om Mandagen, — saaledes behager det de Herrer at bestemme! Vi Andre ere magtesløse derimod; de Herrer raade over et saadant Flertal, at ethvert Forsøg fra vor Side paa at standse Sagen, paa at opholde den, for at underkaste den en omhyggeligere Drøftelse, vilde være fuldstændig forgjæves, og derfor have vi afholdt os fra at stille noget som helst Vandringsforslag, saavel til det Forslag, der fremkom fra den høitærede Formand om, i Overensstemmelse med det sidste Præcedens, kun at underkaste Sagen een Behandling, som til selve Adressen, idet vi fuldt vel vide, at ethvert Forsøg i den Retning fra vor Side vilde være fuldstændig unyttigt, og at vi ikke kunne opnaa noget som helst Andet, end gennem vore Udtalelser, og senere gennem vore Afstemninger, at nedlægge Indsigelse imod de Anskuelser, som deri ere udtalte, og derigennem give tilkjennde, at vi i Alt, i Smaat og i Stort, i Form og i Indhold, afvige fra de Herrer og deres Udtalelser. Skjøndt vi allerede have en tem-

melig lang politisk konstitutionel Historie, hører den Art af politiske Adresser dog endnu til Sjældenhederne; det er allerede i Fjerdedelen af et Aarhundrede, at Danmark har nydt Godt af en fri Forfatnings Betsignelse, og det er dog Sidste Lov ikke et særdeles stort Antal Adresser, der deri er fremkommet. Der var imidlertid en Tid, hvor de ikke vare saa sjældne; det var paa et Tidspunkt, hvor vort Land befandt sig i en vanstædig Krigs, hvor det var nødvendigt, at der maatte foregaa store Forandringer i dets Lovgivning og Forfatning, hvor Forholdet til andre Statsdele og til Udlandet krævede flere Skridt, hvilke Regjeringen søgte at udføre paa en Maade, som ikke samstemmede med den daværende Rigsdags Anskuelse. Da var det nødvendigt at handle; der kunde ikke bies, disse Skridt maatte udføres enten paa den ene eller paa den anden Maade; der var ikke Tale om Spørgsmaal, som man kunde lade staa hen i 1, 2 eller 5 Aar, men Tiden var om Skridt, der maatte ske inden den kortest mulige Tidsfrist. Fra den Tid kjende vi nu som sagt forskellige Adresser; vi kjende Adresser, som bleve indbragte og vedtagne med et Flertal, og andre, som samlede omtrent alle Stemmer omkring sig. Det stiller sig saa mærkeligt, naar man ser tilbage paa hin Tids Historie, at de Samme, som nu ere saa angstige for, at Noget kunde ske, der kunde gribe forstyrrende ind i den grundlovmæssige Frihed, og som nu under Herredømmet af en Forfatning, der ikke er Grundloven af 1849 uforandret, paakalder denne Forfatning som Folkets moraliske Ret, være overordentlig utilbøjelige til at yde deres Beskyttelse for den dengang i høi Grad truede Frihed. Vi, som nu sidde her ved Vinduet — som vi jo kaldes — beskylde jo for at være dem, som misunde Folket den grundlovmæssige Frihed. (Berog og Hære: Hør, Hør!) Altsaa det er rigtigt. Det er heldigt, at jeg kan træffe de Herrer's Mening saa godt. Lad mig da erklære Dem, at vi den Dag i Dag slet ikke havde havt nogen grundlovmæssig Frihed, om vi ikke havde været. (Indsigelse.) I 1853 og selv ind i 1854, hvor vare da de Herrer henne? Hvad bidroge de til at forsvare Friheden i Danmark? Hvor vare De henne, som nu tale saa høilydt om den? Er det dog ikke en given Sag, at blandt Understøtterne for det Ministerium, der gjorde det ene Angreb efter det andet paa 5te Juni-Grundloven, og som sandelig var nær ved at sætte sit Angreb igjennem, fandtes netop de Herrer af Venstre — vel ikke det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg),